

Határozatok Tára

C–335/17. sz. ügy

**Neli Valcheva
kontra
Georgios Babanarakis**

(a Varhoven kasatsionen sad [Bulgária] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 2201/2003/EK rendelet – Hatály – A »láthatási jog« fogalma – Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja, valamint a 2. cikk 7. és 10. pontja – A nagyszülők láthatási joga”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (első tanács), 2018. május 31.

Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban – 2201/2003 rendelet – Hatály – A „láthatási jog” fogalma – A nagyszülők unokáikra vonatkozó láthatási joga – Bennfoglaltság

(2201/2003 tanácsi rendelet, 1. cikk, (2) bekezdés, a) pont, és 2. cikk, 7. és 10. pont)

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003 tanácsi rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában és 2. cikkének 7. és 10. pontjában szereplő „láthatási jog” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az kiterjed a nagyszülőknek az unokáikra vonatkozó láthatási jogára is.

E fogalmat önállóan kell értelmezni, tekintettel annak szövegére, valamint a 2201/2003 rendelet rendszerére és célkitűzéseire, többek között e rendelet előkészítő munkálatai, valamint más uniós és nemzetközi jogi aktusok fényében.

Az említett rendelet (5) preambulumbekkezdése szerint e rendelet kiterjed a szülői felelősségre vonatkozó „valamennyi” határozatra. Ezek között, és ugyanezen rendelet (2) preambulumbekkezdésének megfelelően a láthatási jog prioritásként szerepel.

Márpedig a szülői felelősség terén a határozatok kölcsönös elismerésére vonatkozó 2001. március 27-i bizottsági munkadokumentumból (COM(2001) 166 végleges) következik, hogy az uniós jogalkotóban felmerült a kérdés, hogy melyek azok a személyek, akik szülői felelősséget gyakorolhatnak vagy láthatási joggal rendelkezhetnek. Végül az uniós jogalkotó azt a megoldást választotta, hogy semmiféle rendelkezésnek nem szabad korlátoznia azon személyek körét, akik szülői felelősséget gyakorolhatnak vagy láthatási joggal rendelkezhetnek.

Ahogy az a főtanácsnok indítványának 65. pontjában hangsúlyozta, a 2201/2003 rendelet előkészítő munkálataira tekintettel meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotónak szándékában állt kiszélesíteni a házassági ügyekben és a házastársaknak a közös gyermekekkel kapcsolatos szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. május 29-i 1347/2000/EK tanácsi rendeletnek (HL 2000. L 160., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 209. o.) a korábban a szülőkre vonatkozó jogvitákra korlátozott hatályát, és ide kívánt sorolni a szülői felelősségre, ennek következtében a láthatási jogról szóló valamennyi határozatot, függetlenül az e jogok gyakorlására alkalmas személyektől, és nem zárta ki a nagyszülőket sem.

Hangsúlyozni kell azt is, hogy amennyiben a láthatási jog nem vonatkozna e személyek mindegyikére, az e jogra vonatkozó kérdéseket nem csupán a 2201/2003 rendelet által kijelölt bíróságok dönthetnék el, hanem más bíróságok is, melyek a nemzetközi magánjog alapján megállapítanák joghatóságuk fennállását. Így egymásnak ellentmondó vagy akár összeegyeztethetetlen határozatok születhetnének, mivel a gyermek valamely hozzátartozójának biztosított láthatási jog sértheti a szülői felelősség valamely gyakorlójának biztosított e jogot.

Következésképpen az ellentmondásos intézkedések elfogadásának megelőzése céljából és a gyermek mindenek felett álló érdekében egyazon bíróságnak, főszabály szerint a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti bíróságnak kell rendelkeznie a láthatási jogokról.

(lásd: 19., 29–32., 35–37. pont és a rendelkező rész)